

Veteranbilkubber i Norge

Tekst: Bjørn Falck Russenes

Rutebilhistorisk Forening

Foreningen ble etablert 10.12.1983 som en landsdekkende, uavhengig og ideell organisasjon for rutebilinteresserte. RHF teller mer enn 1300 medlemmer fordelt utover landet. Medlemmer er enkeltpersoner og organisasjoner. I en turbulent tid med anbudskonkurranser og omstrukturering, er det gledelig å konstatere at mesteparten av rutebilnæringen gir sin støtte til foreningens kulturhistoriske arbeid. Dette skjer gjennom medlemskap og aktivt arbeid med sikring av den verneverdige rutebilen, dens liv og lagnad.

"Foreningens formål er å fremme interesse og forståelse for rutebilen som teknisk kulturminne og rutebil driftens samfunnsmessige betydning i Norge. Foreningen skal samle dokumenter o.a. av rutebilhistorisk verdi, samt stimulere rutebilselskaper og andre til å ta vare på gammelt (verneverdig) rutebilmateriell. Gjennom medlemsblad og småskrifter vil foreningens medlemmer søke å bringe sin kunnskap til andre".

Ta plass i den gamle bussen, den går over hele Norge

Det var den gang for lenge siden du sto der og ventet på rutebussen. Og så hørte du duren av noe velkjent, noe trygt og godt: Bussen som skulle ta deg med av sted, den vanlige, hyggelige sjåføren, brummingen under motorkassen, de gode spesielle luktene, førerplassen, det aller helligste i en buss. Du fant din faste plass, tørket duggen av ruten i regnvær. Du var underveis med rutebilen.

Vi har kanskje glemt hvordan det var i dagens moderne og "kostnadseffektive" samfunn. For ungdommen er dette bare historie, fortalt av andre. Historie som synes å nærme seg steinalder nivå, som for eksempel en reise med en snutebuss. Lave seter, smal passasje, døråpner i messing og bagasjen festet i grind på taket.

Rutebussen har sjel og en historie å fortelle, den gamle bussen du reiste med til skolen, til jobb eller bussen til påskefjellet, til landlege ferieidyller sommersdag. Eller kanskje du stod på verkstedet og var ansvarlig for fremdrift og sikkerhet eller du "rattet" bussen selv?

Vi i Rutebilhistorisk Forening tørker støv av gamle minner fra den gang.

Viktig melding: Du behøver ikke være ansatt i et rutebilforetak, eller selv være eier av en veteranbuss, for å være medlem i Rutebilhistorisk Forening. Det er faktisk nok å være glad i rutebilen og historien omkring den.

Kvikne buss i nyrestaurert stand
Foto og busseier: Gunnar Rømseth

Snutebusser

På alle samlinger er det alltid snutebilen som trekker til seg mest oppmerksomhet. I det første ti året etter siste krig fantes det et utall av snutebusser i Norge, der "all verdens" chassistyper var representert. Noen var vanlige andre var sjeldne allerede da.

I dag er alle de over 100 gjenlevende snutebussene spesielle. De finnes i restaurert stand, eller som restaureringsobjekter ett eller annet sted i Norge. Spør Rutebilhistorisk Forening, vi kan gi svaret. Vår holdning er: Enhver snuterutebil er et verneverdig kulturminne.

Chassisleverandører

Mange vil kanskje synes chassisutvalget på norske veier er snevert. Tre-fire merker er dominerende. Slik har det ikke alltid vært. Fra tredve tallet og oppover, har vi hatt en rik flora av chassismerker. Alt fra amerikanske, engelske, tyske, franske, italienske chassis har vært brukt i norsk rutebilnæring. Men også finner og tsjekkere har satt sine spor langs norske grusveier.

Karosseriprodusenter

Norge er nå aldeles utarmet med tanke på egen bussproduksjon. Men slik har det ikke alltid vært. Rundt omkring i landet, på de fleste plasser har man bygget karosserier. Samlet tall overstiger 100.

Historien til mange av disse er bevart gjennom bilder, dokumenter, utstyr, lokaler og ikke minst verdifulle restaureringsobjekter.

Veteranbusstreff

Rutebilhistorisk Forening arrangerer årlig, i kombinasjon med landsmøte, Norges største veteranbusstreff. I tidsrommet 5. - 8. mai 2005 samles vi til det 17. veteranbusstreff, denne gang ved Jarlsberg Travbane i Tønsberg. RHF Vestfold avdeling står som arrangør. Vi venter oss stor tilstrømming av utstillingsobjekter og publikum. Er du nyskjerrig, ta kontakt med prosjektansvarlig: Stein Rune Klemmetsby, tlf. 901 43 046 (srklem@frisurf.no)

Tekniske kulturminner

Foreningen har gjennom selskaper, lokalavdelinger, arbeidsgrupper eller enkeltmedlemmer tatt vare på et stort antall representative historiske og verneverdige rutebiler.

Disse dekker et tidsrom fra rutebilens barndom i Norge og frem til moderne tid. Vi kan følge den teknologiske utviklingen i konstruksjon, materialvalg og design av chassier, påbygg og interiør.

En mengde skogsvrak er funnet, dradd frem fra glemselen og forvandlet til fantastiske klenodier i skinnende lakk og polert interiør. Til glede for entusiastene og ikke minst til hygge og nytte for lokalsamfunnet.

Arna karosseri
Mulig restaureringsobjekt.

ex HSD og Røldal Handelslag
Foto: Tore Jensen

Veteranbuss fra De Blå Omnibusser, Oslo

Foto: Roar G. Nilsson

Vognmannen

er et årlig løp for nyttekjøretøyer av eldre årgang (30 års aldersgrense).

Vognmannen arrangeres og eies i fellesskap av Rutebilhistorisk Forening og Transporthistorisk Forening.

Aktiviteter

Lokalavdelingene arrangerer jevnlig medlemsmøter, utflukter med veteranbusmateriell, bedriftsbesøk og "mekke"-kvelder.

Lokalavdelingene stiller opp med veteranbusmateriell i forbindelse med kulturhistoriske arrangementer i nærmiljøet.

Noen deltar gjerne med materiell i spesielle transportoppdrag.

Samarbeid med lokale kulturinstitusjoner/museer er under utvikling.

RHF - Historisk Forum

Her finner du den harde kjerne med medlemmer som har sans for tall og data.

Det er Historisk Forum som holder orden på alle faktaopplysninger om norsk rutebilnæring fra tidenes morgen til dagsdato. Vognlister er hyppig tema.

Kvikne buss i nyrestaurert stand
Foto og busseier: Gunnar Rømseth

På Internett

Foreningen er på Internett med egne hjemmesider:

www.rhf.no

Vi tar mål av oss å være aktuelle og oppgraderte. Kjøp og salg, og søkeliste over norske veteranbusser. Veteranbusdatabasen er under oppbygging.

RHF - Rutebilhistorisk Senter, Evje

I de gamle vognhallene til Forsvaret på Evje i Setesdal, vil RHF bygge opp et kompetansemiljø innen Rutebilhistoriske disipliner. En viktig videreutvikling av foreningens prioriterte aktiviteter, organisert som en stiftelse.

Paraplyorganisasjoner

Som landsdekkende organisasjon, er RHF medlem av Norsk Kulturvernforbund. Noe som gir forbedret kontakt mot statlige og lokale myndigheter.

RHF er også tilsluttet LMK (Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber).

Bli medlem av Rutebilhistorisk Forening

Har du lyst til å bli bedre kjent med Rutebilhistorisk Forening?

Det er ikke vanskelig, ta slik kontakt:

- **Rutebilhistorisk Forening**
Boks 36
N 6971 Sande i Sunnfjord
- E-post: redaksjon@rhf.no
- Mobil: 906 19 527

Besøk oss også på Internett: www.rhf.no

Bruk gjerne vår bankkonto direkte:
3705.06.52492

Organisasjonsnummer: 979 726 090

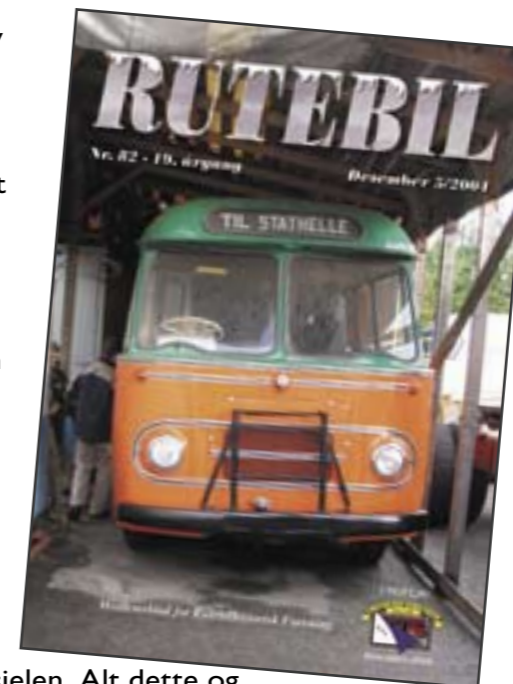
Medlemsblad**RUTEBIL**

Er vårt medlemsblad som utgis 5 ganger årlig. Første utgivelse var i 1987. Vi legger avgjørende vekt på å gi bladet et variert innhold, der medlemmene selv blir invitert til å bidra med aktualitetsstoff.

Alt arbeid utføres av ildsjeler på basis av fritid og dugnad.

Den gode gamle norske bussen var et stykke håndarbeid, skapt etter kundens egne spesifikasjoner og nøye tilpasset behovet den skulle dekke og veiene den skulle trafikker.

Selskaphistorie, karosseribygging og hvordan den engang så stolte, gamle bussen oppdages på de gjengrodd stier og litt etter litt får nytt liv i den gamle sjelen. Alt dette og mye mer, er hva du kan lese om i RUTEBIL. Her finner du også Norges eneste oversikt over busser som blir levert til eller solgt mellom norske selskaper. Nyhet i dag er historie i morgen.

Kontingent

Medlemskontingent for 2005 er kr. 350,-.

For dette beløpet får du tilsendt medlemsbladet RUTEBIL 5 ganger i året og du kan delta på arrangementer i 10 forskjellige lokalavdelinger.

10 lokalavdelinger fordeler seg slik:

Trøndelag, Trondheim
Nordmøre og Romsdal, Molde
Sunnmøre, Ålesund
Sogn og Fjordane, Førde
Hordaland, Bergen
Rogaland, Stavanger
Agder, Evje
Telemark, Skien
Vestfold, Sandefjord
Østfold, Sarpsborg

Nye avdelinger er under planlegging. Vi har også samarbeid med veteranbusgrupper knyttet opp mot rutebilforetak over hele landet.

Klubb: Rutebilhistorisk Forening
Sted: Norge
Fylke: Alle fylker
Etablert: 1983
Antall medl.: ca 1300
Hjemmeside: www.rhf.no
Mail: redaksjon@rhf.no

Rutebilhistorisk Forening
Boks 36
6971 Sande i Sunnfjord
Telefon: 906 19 527